

SOKSZOROSÍTÓ IPAR

A BUDAPESTI SOKSZOROSÍTÓK IPARTESTÜLETE HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN 10-ÉN ÉS 25-ÉN
BUDAPEST, 1944. JANUÁR HÓ 25-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: V., SZEMÉLYNÖK-UTCA 16.
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 7 P. TAGOK A LAPOT INGYEN KAPJÁK

Keressük az öreg könyvnyomtatómestereket.

Jelentkezzenek azok, akik legalább ötven éve dolgoznak. — Hol élnek és hogy élnek azok a mesterek, akik már kiöregedtek az iparból?

Minnenki örömmel veszi tudomásul, hogy felvetettük a könyvnyomtatómesterek problémáját. De ez eddig csak öröm, magva, foganatja még nincs. Tegyük előre egy lépést: *gyűjtsük össze az öreg mestereket.*

Az öreg könyvnyomtatómestereknek két csoportja van; az egyik ma is dolgozik, a másik már kiállt a munkából, és csak emlékeiben maradt könyvnyomtató nem a mindennapi élet gyakorlatában is. Mi mindkét csoportot ismerni akarjuk. Mindkettőt, mert az egyik csoport, amely ma is dolgozik, dísz, tehát büszkesége iparunknak, a másik pedig, amely többé nem aktív, mindnyájunk tisztelőnének, szeretetének és ha szükségük van rá: mindnyájunk féltő gondoskodásának tárgyai. Mindnyájukat sürgősen meg akarjuk keresni, hogy nemcsak így, az elmosódó tisztelet és ragaszkodás érzéseivel, de a személy szerint való együttérzés és törődés gondjával is hozzájuk kapcsolódhassunk.

Ipartestületünk meg akarja ünnepelni mindazokat a dolgozó kartársakat, akik legalább ötven éve dolgoznak a szakmában. A múlt évben rendezett első ilyen adatgyűjtés nem volt és nem is lehetett teljes. Mi hiába hívjuk és kérjük a kartársakat: ha nem jelentkeznek, nem tudjuk elérni őket. Ha bárki is kimaradt a múlt évi, első ünnepelésből, annak most kérjük a szíves jelentkezését. Senkise húzódozzék és ne habozzék, sőt ne is szerénykedjék: a fiataloknak példa kell és a fiatalok igenis meg akarják mutatni, hogy mélységes tisztelettel veszik körül azt a nemzedéket, amely a sors akartából előbb kezdte pályáját, mint ők, amely utat tört és tanított és amely tudásában, tapasztalásában, kari érzésben kimeríthetetlen tőkét hagy az utána következő nemzedékre. Kérünk mindenkit, hogy jelentkezésével lehetőleg teljes életírást is küldjön be: mikor szegődötték be, milyen körülmények között, mikor szabadult fel, meddig és hol volt segéd, mikor és hogy önállósult és hogy futotta meg az önállóságnak a segédnél feltétlenül több gonddal telt, de talán többre is vivő pályáját? Meglátjuk, ha értékes anyagot tudunk összegyűjteni, nem csinálhatunk-e belőle legalább egy szerény kötetet, ami jellemezné az utolsó félszázad könyvnyomtató-tevékenységét és a

Továbbképző tanfolyam

indul meg ismét testületünkben, mint azt lapunk legutóbbi számában már közöltük.

Nemcsak a tavalyi tanfolyam sikere készítet bennünket az újabb tanfolyam megrendezésére, hanem vezetőségünk is felismerte azt az axiómát, hogy a jelenlegi nagy zavar után bekövetkező békés időkben, amikor újból a szabad verseny határozza meg az életlehetőséget, csak azok állhatják meg sikerrel helyüket, akik a minőségi termelést tűzik ki céljukul. Nagy súlyt helyezünk tehát arra, hogy tagjaink minél nagyobb számban vegyenek részt ezen a tanfolyamon, ahol alkalmuk lesz elméletben és gyakorlatban látni, illetőleg hallani azokat az újításokat, fejlődéseket, melyeken szakmánk az utolsó években keresztül ment. Az előadói kar magas színvonalon álló általános szakmai képzettsége biztosíték arra, hogy azok, akik ezt a tanfolyamot szorgalmasan és következetesen végighallgatják, felvértezik magukat mindazokkal a tudnivalókkal, amelyek a minőségi termelés előfeltételei. Egy pillantás a tanfolyam előadási tervezetébe és mindenki megalapíthatja, hogy azok részére is sokat nyújthat a tanfolyam, akik esetleg már évtizedek óta folytatnak önálló gyakorlatot, a nagy hajszában azonban nem volt idejük megfelelő figyelemmel kísérni a közben beállott fejlődést. Kit ne érdekelne például a kalkuláció és az árellenőrzés, amelyet oly szakavatott előadó ismertet, mint dr. Bródy László, vagy a napjainkban olyannyira fontos sajtó jog, amelyet egyik legilletékesebb szakértő: dr. Buzássy Lajos, a budapesti kir. ügyészség sajtóosztályának alelnöke ad elő; nem is szólva az áttekinthetetlen adóügyről, amelyet dr. Zvierina Jenő kiváló adószakértő fog megvilágítani a hallgatóság előtt. Vagy szóljunk a húsunkba és vérünkbe vágó papíroskérdésről? A hallgatóság bizonyára feszült érdeklődéssel hallgatja majd Ferdinándy Gejza ilyenirányú előadását. De a tervezet bármelyik részét nézzük: joggal megállapíthatjuk, hogy az úgy van összeállítva, amely felöl minden olyan kérdést, ami tagjainkat nap, mint nap foglalkoztatja. Így a szedőterem és a gépterem korszerűsítése, amelyet Angermayer Károly kartársunk, a Rigler József Ede r.-t. igazgatója ad elő. A tavalyi tanfolyammal szemben nagy hiányt van hivatva pótolni dr. Szörény Rezső előadása a könyvkötészetéről, ugyanez áll Divald Alfréd előadására a mélynyomásról. Vitéz Kölley László kartársunk élvezetes és részletes előadását fogjuk hallani az offsetről és a litográfiáról. Mindezek betetőzésül a tanfolyam hallgatói gyakorlati szakembertől, dr. Móricz Miklóstól fogják hallani a kisipari könyvelés olyan életbevágóan fontos ismertetését, ugyancsak ő fogja ismertetni a gazdaságpolitika alapelemeit is. A korszerű idő követelményeinek kívánt a tanfolyam rendezősége eleget tenni, amikor Gyökhegyi János kollégánkat felkérte a logarléc kezelésének ismertetésére. A papíros- és „n” számítás fásasztó és gyakori tévedéseket okozó hibáit lesz hivatva kiküszöbölni ez a tantárgy. A könyvelés misztériumába dr. Kemény János, a GyOSz főtitkára, hites könyvvizsgáló fogja a tanfolyam hallgatóságát bevezetni. Ebből a sebtében odavetett ismertetésből is látható, hogy a hallgatók önmaguknak tesznek jó szolgálatot azzal, ha résztvesznek és végighallgatják ezeket az értékes előadásokat.

A tanfolyam február 7-én délután 4 órakor nyílik meg és minden héten hétfőn, szerdán és pénteken 4—7 óráig tart. A rendezőség harmincban állapította meg a felvehető hallgatók számát, az oktatás intenzívitása érdekében. A hallgatók a tanfolyam befejezése után bizonyítványt kapnak.

Mit kerestünk?

Írta: Möricz Miklós dr.

A nagyüzem — állítólag — tudja, a kisüzemben mindig a legnagyobb és legbizonytalanabb kérdés marad: mit kerestünk? A kisüzem tulajdonosa „nem ér rá”, alkalmazottra, könyvelőre „nem telik” neki s ennél fogva az ilyen önálló mester egész éven át abban fárad, hogy szombaton fizetni tudjon s a számlákkal ne maradjon adós, de hogy kerestett-e hát az év alatt, azt legfeljebb abból próbálja megállapítani, hogy vajjon most valamivel több papiroosa van-e raktáron, mint egy évvel ezelőtt? Végre is azt, hogy közben neki magának és a családjának sem kellett koplalnia, hogy a gyereket be tudta iratni az iskolába, hogy talán még egy háztartási alkalmazottra is telt, — ezt még nem veheti keresetnek. Minderre jut a munkásnak is és kell is, hogy jusson; ezért még nem volt érdemes az önállóság kockázatát és soha nem szűnő gondjait magára vennie.

Már pedig ha a mester nem tudja *utólag*, hogy vajjon kerestett-e vagy nem, hogy vajjon haszonnal dolgozott-e vagy sem, hogy tudná akkor ezt *előre*, amikor az árat számítja, hogy munkát vállaljon? Nem kell azt senkinek hosszasan bizonyítgatni, hogy aki nem csinál *utószámítást*, annak semmiféle alapja sincs az *előzetes számításra*, a kalkulációra. Az csak úgy vállal, ahogy a szomszéd: de kérdés, tudja-e, hogy vállal a szomszéd? De ha még ezt tudja is, vajjon ő is úgy teremt, mint az? Ilyenféle bizonytalanságból aztán csak a nyomorgás és a ráfizetés bizonyossága születhetik meg, semmi egyéb.

Az üzemben pedig semmit sem lehet megtudni *biztosan*, amit nem jegyeztünk fel *idejekorán* és *hitelesen*. Vagyis nincs olyan parányi üzem, amely önmagát felmenthetné a könyvelés kötelezettsége alól. A pénzügyigazgatóság felmenthet bennünket, — az adókievítésnél különbséget tesznek olyan üzemek között, amelyek kötelesek könyveket vezetni és azok között, amelyeket ilyen kötelezettség nem terhel, — de az élet nem ilyen „kiméletes” és önmagunk sem lehetünk magunkkal szemben ilyen elnézők. Végre is: mit kerestett az, aki önmagát csapta be?

A kis üzemek tulajdonosainak ezzel szemben régi ellenvetése, hogy rendszeres könyvelésre csak a nagyüzemek telik, a kicsinek nem. Pedig az az igazság, hogy a főnök nem akkor főnök, amikor szed vagy a gép mellett áll, mert akkor egyszerűen csak munkást pótol és nem is szolgált meg egyebet, mint a munkás órabéréét. Sőt akkor sem az, amikor a félnél van, munkáról tárgyal: mert akkor meg legfeljebb az ügynöki jutalékot keresi meg, — s mellé a *nem könyvelő* főnök éppen ilyenkor dobja ki az ablakon s ajándékozza a félnék azt, amit az előbb a gép és a szedőszekrény mellett munkásként megkeresett. A főnök csak az íróasztala mellett főnök! Nem a műhelyből, csak az íróasztal mellől tudja áttekinteni azt, ami a műhelyben történik, s még inkább azt, ami a műhelyben történt. Aki „nem ér rá”, hogy maga könyveljen és maga végezze el a szükséges feljegyzéseket, valamint az összesítéseket, az nem ér rá arra, hogy főnök legyen. Annak a munkahelyen kell maradnia, mert sem magának, sem a munkásainak, sem a szakmájának nem lesz belőle nyeresége, hogy tévedésből vagy hibás ambícióból főnökké nevezte ki önmagát.

A kismester azonban azért is fél a könyveléstől, mert egyfelől azt gondolja, hogy „nem ért hozzá”, másfelől meg mert azt tartja, hogy a túlsok szám fölösleges is, meg haszontalanság is. Hogy az csak a nagyüzemben fontos, nála nem, mert nála „úgyisincs rezsi”.

Dehát ahány ellenvetés, annyi tévedés! Ha egy főnök előtt minden kis részletecskéjében tiszta és világos a termelés bonyolult menete, hogyne lenne számára egyszerű az, amit erről feljegyez? Már csak egyszerűbb dolog valamiről felírni, hogy megtörtént, mint elvégezni? Az pedig már a könyvelő hibája, ha a könyvelés bonyolult és nem tudja végezni maga a főnök. Ahol a könyvelés olyan áttekinthetetlen, hogy a számokban és számlákon csak a könyvelő tud eligazodni, ott gyorsan el kell bocsátani a könyvelőt és a főnöknek magának kell a dolgot a kezébe venni.

Itt egy olyan egyszerű feljegyzési rendszert mutatok be, amelyhez igazán nem kell könyvelő és amely a kisüzem vezetőjének olyan pontosan megmutatja milyen eredménnyel termelt az üzem, hogy azt a nagyüzemek nagy személyzettel dolgozó könyvelősegei sohasem fogják utolérni. A valóság ugyanis az, hogy a nagy könyvelősegek a lehető legritkábban tudnak tiszta képet adni az üzemi eredményekről; az ezzel kapcsolatos vitáknak sem elejét nem tudják venni, sem azokat eldönteni nem tudják s csak egyszer legyen egy nagyüzemnek olyan alkalmazottja, akit mondjuk, a tiszta haszonból százalék illet meg: soha a könyvelőség és az érdekelt alkalmazott egyet nem fog érteni a tiszta haszon összegében s mindkettőnek mindig meglesznek a maga érvei a másinak az okoskodásával és számaival szemben. S ez nem is csoda, mert a könyvelő semmiben sem szakember, csak a számokban: de annak, aki egy üzemet könyvel, *elsősorban a termelésben kell szakembernek lennie*. Ha pedig ezt a tudást megszerezte, akkor a számokban való szakemberség már gyerekjáték lesz számára.

Természetesen minden könyvelésnek az a feladata, hogy az üzemben folyó termelést olyan részletesen mutassa meg, amire szükségünk van ahhoz, hogy a számok alapján csakugyan lássuk is, mi történt az üzemben és az üzletben, vagyis a termelésben, az árszámításban és a számlák behajtásában. Az is természetes ennél fogva, hogy annak a nyers feljegyzése: mit vettünk be, mit adtunk ki, mivel szemben csináltunk tartozást, — mert például anyagot vagy gépet vettünk hitelbe és erre hogy fizettünk; ki tartozik nekünk szállításaink folytán és erre meg ő hogy

korszellemet, amelyben a mi öregjeink dolgoztak.

A másik csoport azonban, az, amely, már nem dolgozik és így nem kapja meg lapunkat, tehát reá nézve csak a kartársak szerető gondossága szolgáltathat nekünk adatokat. Minden kartársat arra kérünk: közölje velünk sürgősen, hol tud öreg, kiérdemesült könyvnyomtatót, mit tud róla, mi a pontos címe: hadd irhassunk neki közvetlenül is. Tudni akarjuk róluk, milyen körülmények között élnek. Hányan lehetnek közöttük, — hiszen a könyvnyomtatás mindig inkább szép szenedély volt, mint jövedelmező foglalkozás, — akiknek jól esnek a kartársak szeretete és áldozatkészsége. A nyomdásztvistység nem tagadja meg magát és minden olyan esetben megtalálja a segítség módját, ahol arra valóban szükség van. Hiszen azt csak tudnunk kell, hány öreg kartársunk van és hogy ezek milyen anyagi helyzetben vettek búcsút szertett iparunktól.

Kérjük az idős kartársakat: jelentkezzenek és adjanak hírt egymásról. Ha azon törjük a fejünket, mint lehetne szilárd közösséggé építeni a hazai könyvnyomtatómestereket, akkor munkánkat az öregek tiszteletével kell elkezdenünk. Ime, mi megtettük az első lépést, most rajtuk a sor, hogy ők is azzal a ragaszkodással közeledjenek felénk, ahogy mi ezt a hívó szavunkat hozzájuk intéztük.

Dr. Möricz Miklós

Kéthónapi elzárása ítélték egy munkaadót, mert magasabb munkabéret fizetett, mint amelyet a rendelet megengedett.

Sorozatosan felhívtuk a figyelmet arra, hogy az ipari üzemek tulajdonosai a legmesszebbmenőleg kötelesek alkalmazkodni ahhoz a rendelethez, ami 3.630/1943. M. E. szám alatt jelent meg mult évi július hó 1-e előtt és ami a megengedetten fizethető legmagasabb munkabéreket írja elő.

Rámattunk arra, hogy ezeknél a bérek-nél, súlyos büntetőjogi következmények nélkül senki sem fizethet többet alkalmazottainak, még akkor sem, ha ezek azonnali kilépésre való hivatkozással igyekeznek a magasabb munkabéret a maguk számára biztosítani.

A hivatkozott rendelkezés kifejezetten a munkaadókat tette felelőssé a megrögzített bérek betartásáért. Így a munkásokat semmi következmény sem sujtotta, ha a megengedettnél magasabb munkabérigénnyel léptek fel. Ebben a kérdésben most készül megfelelő intézkedés.

A munkaadók azonban felelősek a rendelet szigorú betartásáért.

Ezt igazolja az a rendőri büntetőbírói ítélet is, amely egy ács mestert, aki egy középítkezésnél a munka sürgőssége miatt az általános 2.40—2.60 pengő helyett 3.20 pengő órabért fizetett, a 3.630/1943. M. E. számú rendeletben előírt munkabérek túllépéséért, a m. kir. Munkaügyi Felügyelőség feljelentése alapján, kéthónapi elzárásra ítél.

Az ipartestületi segélyalapról csak azok a tagok vagy azoknak az elhalt tagoknak a hozzátartozói támogathatók, akik tagdíj-fizetési kötelezettségüknek eleget tettek.

A könyv lelkéről.

Írta: Dr. Mihalik Gusztáv.

A legújabb Hungária-könyvben Csokonainak, az Istenről ihletett költőnek „Dorottya vagy a dámák diadala a farsangon” című víg-éposza kapott új, művészi megjelenési formát.

Ez a Csokonai-könyv újraéleszti bennünk a kamasz ifjúkor érzéseit a „furcsa vitézi verszet” olvasásakor. De most már, a könyv hatása alatt, mely a könyv lapjairól, betűiből, fametszeteiről, egész architektúrájából áramlik felénk, tökéletesen érezzük a halhatatlan költői alkotást.

Ime a bibliofil remek szépsége, amellyel betölti legnemesebb hivatását!

A művészi kivitelű tipográfián, pompás papirosanyagon, a már ismételt nemzetközi elismerésben részesült grafikusművész, *Divéky József* stílusos fametszetein, az egész művön át most mi is részt veszünk a könyvvel Csokonainak somogy megyei mulatságán, ahol Dorottya, a véneány felbőszül az ifjakra és Karneválra, a rövid farsang és a csekélyszámú házasságkötés miatt. Látjuk a dámák életkorát rejtgető mátrikula kézrekerítéséért induló küzdelmet, Vénusz megjelenését a harcban, érezzük Csokonai géniuszának páratlanul kómikai erejét. De mindezekon túl azt is érezzük ezen a Hungária remeken, hogy ezt a könyvet nemcsak gépek, vagy elgépített emberek csinálták, hanem azt minden ízében lélekkel *alkották*. A lelkes kiadó: *Bródy Maróti Dorottya*, a fametsző művész és a munkások együttes, odaadó munkája hozhatta csak ezt létre; *a tudás mellett a szeretet is kellett hozzá, az önzetlenség és a munka lelkének megértése.*

Belátjuk itt annak a francia esztétának az igazságát, aki az építőművészetet és a tipográfiát egészen hasonló művészetnek tekint. Mint az architektúrának, a könyvművészetnek is első szabálya az anyagszerűségnek és stilszerűségnek helyes felismerése és alkalmazása; mint az architektúra, a tipográfia is az arányok egészen nagyszerű rendszerével dolgozik, nyugodt egyensúlyra törekszik és nem tűri a nyugtalan, szeszélyeskedő ötleteket. Amint az építész egy-egy palotán jőzán mértékkel szabja meg a fénynek és az árnyéknak, ablaknak-falnak viszonyát a homlokzaton vagy az épület belsejében, ugyanúgy a könyv tervezője is két ellentétes hatóerővel rendelkezik: a papiros nyomatlan sikkjával és a festék feketeségével, színével. Mindkettőnek megszabja a mértékét, szerepét, hogy a harmóniát létrehozassa. Az architektúrában is ott vannak a margók, szimmetria és aszimmetria itt is, ott is váltakoznak egymással. Akár könyvnél, akár háznál, ha alkotójuk a remekmű jelzőre igényt tart, ugyanabból az örök forrásból kell meríteni: az isteni harmóniából, minden művészet princípiumából. Mindkét művészet: architektúra is, tipográfia is, elsősorban kollektív munka; munka, melyet nemcsak testtel, hanem ihletett lélekkel kell végezni, nem afféle robot, hanem alkotó tevékenység, melybe a dolgozó, tervező ember lelkét leheli bele, a közös cél és eredmény érdekében.

Az ilyen művészi alkotászámba menő, szép és nemes lelket lehelő könyveket kívánja és várja az olvasók tábora. Könyveket, amelyekből sugárzik a szépség. De nem utolsósorban, a szép magyar könyv minél nagyobb elterjedése nemzetgazdasági szempontból

fizet: még mind nem elegendő annak az áttekintésnek a megszerzésére, amiről itt szó van.

A dolog ott kezdődik, hogy a *rendelési könyvnek* a mainál jóval részletesebbnek kell lennie.

Itt csak a rend kedvéért ismétlem, hogy a *nyomdakönyv* nem azonos a *rendelési könyvvel*. A nyomdakönyvbe csak azokat a nyomdai termékeket kell bevezetnünk, amelyek ügyességi bejelentésre kötelezettek, és ezt a könyvet kell havonta bemutatnunk az előjárásón. A rendelési könyv ellenben saját üzleti könyvünk, amelyben a saját magunk érdekében mindennemű beérkezett megrendelést fel kell vennünk. Természetes, hogy ennek is bélyeges könyvnek kell lennie, de ezt nem a törvényszéki elnök hitelesíti, mint am azt, hanem a rendes pénzügyi bélyeg van rajta.

A rendelési könyvbe a legtöbb nyomda éppen csak a legfontosabb adatokat jegyzi fel: a keletet, a megrendelő nevét, táskaszámot, a megrendelt munka rövid megjelölését vagy leírását, s a gondosabb nyomdák a felhasználandó papiros és más anyagok minőségét is, és mindenesetre az alakot, példányszámot. Mindez valóban szükséges, de ha azt akarjuk, hogy a megrendelési könyv azt a szolgálatot tegye nekünk, amit joggal várhatunk tőle, akkor ez még nem elég. Nagyon is fontos és szükséges ugyanis, hogy ne álljunk meg a vállalati ár és esetleg az egységár feltüntetésénél, hanem a vállalati árat részletezzük a szerint, hogy ebből az összegből mit fizetünk majd ki a papirosért, festékért; mert nagyon jó, sőt elengedhetetlen, hogy a könyvnyomdász a festéket ne számítsa rezsinek, hanem minden munkára nézve igyekezzék megállapítani a festékszükségletet. Ez a színes munkáknál szokás is, de a feketéknél sem boszorkányság. Az átlagos festékfogyasztást mindenki ismeri és azt meg előre meglátja és utólag pedig figyelemmel tudja kísérni, hogy milyen nyomtatvány tért el a festékfogyasztás tekintetében az átlagtól. Sok kellemetlen meglepetés érte már a nyomdászokat amiatt, mert a festéket a rezi-anyagnak nézték, akárcsak a törlő-rongyot vagy mosó-benzint.

A felhasználandó papiros, festék, más anyag, szerepét már a rendelési könyvben világosan kell látnunk magunk előtt, de ugyanígy látnunk kell azt is, hogy a vállalati árból mit fizetünk majd ki a könyvkötőnek, a dobozkészítőnek, a zacskósnak, mit fizetünk stancolásért, kliséért, esetleg rajzért, s mert a kívül készíthető munkák nemeinek száma igen nagy lehet: mit fizetünk ki a munkával kapcsolatban másoknak, akik nekünk kívülről szállítottak anyagot vagy munkát.

Mindezekre elegendő három rovat: 1. papiros, 2. festék és más kalkulált anyagok, 3. külső munkák. Negyedik rovatnak következnek ennek a háromnak az összesítése. Ha ezt az összeget megállapítottuk, akkor aztán ezt a vállalati árból levonva megállapítjuk: mi marad az összes árból a saját üzemünkben végzendő munkákra. Bennünket éppen ez az összeg érdekel a legjobban. Mert minden nyomdásznak a véreből kell annak lennie, sőt az üzem minden felelős tényezőjének és minden önálló munkakörben dolgozó szakmunkásnak tudnia kell, hogy *nem abból élünk, hogy papirost vagy festéket vagy könyvkötő munkát, vagy klisé szállítunk és ezekkel kereskedünk, hanem abból, amit termelő munkaként a saját üzemünkben végzünk!* Ez a mi hasznot hajtó munkánk és a többi csak rezsihordozó.

Ha tehát komolyan szembe akarunk nézni a saját helyzetünkkel, ha tudni akarjuk, mi is történik hát üzemünkben, akkor a legelső dolgunk az, hogy a vállalati összeget gondosan osszuk két részre és vizsgáljuk meg, sőt szemléljük szakadatlanul, hogy mennyiben is végzünk kereskedői munkát és mennyiben vagyunk valóban iparosok, akiknek az a feladata és az a hivatása, hogy értéket termeljen?

Miután itt *rendelési könyvről* van szó, az is természetes, hogy ezekben a rovatokba nem az önköltségi árat írjuk be, hanem azt, amit a megrendelőnek adott árszámításban alapul felhasználtunk. Azt kell itt látnunk, hogy a vállalati összeg mint oszlik meg ezek szerint a költségcsoportok szerint; az aztán az utószámítás dolga, hogy kimutassa, vajjon helyesen számítottunk-e előre. *(Folytatjuk.)*

Új intézkedés a társadalombiztosításban.

A Budapesti Közlöny január 20-án megjelent 15. száma két belügyminiszteri rendeletet közöl. Az egyik, a 235.100/1944. számú rendelet 3. §-a a magánalkalmazottak biztosításában átmenetileg *megszünteti az A. napibérosztályt*. Ezzel a rendelkezéssel tehát a magánalkalmazottak biztosításában 1944. január 1-étől a kezdő napibérosztály az eddigi A. helyett a B. napibérosztály. Ebbe a B. napibérosztályba azonban csak az illetmény nélküli gyakornokok és tanoncok jelenthetők be. Más kategóriabeli alkalmazottakat, akik eddig az A. vagy a B. napibérosztályba tartoztak, 1944. január 1-i hatállyal a C. napibérosztályba kell bejelenteni, és hivatalból oda fogják sorozni.

A másik, a 235.200/1944. számú rendelet előírja, hogy azok a munkaadók, akik a MABI-hoz tartozó alkalmazottakat foglalkoztatnak és az 1944. január 1-e és január 20-ika között olyan alkalmazottak volt, vagy van, akinek a javadalmazása ezeken a napokon a napi 4, illetőleg havi 100 pengőnél több nem volt, az ilyen fizetésű alkalmazottaikat 1944. február hó 15. napjáig a MABI-nál újra kötelesek bejelenteni. Ezt a bejelentést azonban csak azok kötelesek teljesíteni, akik egyéni lapon jelentik az alkalmazottakat.

Azokat a munkavállalókat, akiket ezidő közben már a régi rendelkezés szerint jelentettek be, „Változást jelentőlap”-on kell jelenteni és a változás napja rovatba, 1944. január hó 1-ső napját kell írni. A később belépőknél a belépés napját. Akiket még nem jelentettek be, a rendes „Belépést jelentő lap”-on kell bejelenteni. —g—

Január végéig lehet felmondani a rögzített adót.

Az 1944. évi adókimunkálásra a szükséges teendőket az adózóknak január hóban kell folyamatba tenni. Az iparos legfontosabb adója az általános kereseti adó, mely után több pótlékot is kell fizetni. Akik rögzített adót fizetnek, amennyiben sokalják ezen adójukat, január hó 31-ig kérhetik általános kereseti adójuknak újbóli megállapítását. Ennek érdekében kérelmet kell előterjeszteni a kir. adóhivatalhoz s ahhoz csatolni kell szabályszerű adóvallomást.

A 10.000 P adóalapon felüli adózóknak, valamint azoknak az iparosoknak, kereskedőknek, kik önálló ipargyakorlásukat 1942. és 1943. évben kezdték meg, február hó végéig tartoznak szabályszerű adóvallomást benyújtani.

Felhívjuk itt olvasóink figyelmét arra, hogy a rögzített adót fizetők, amennyiben rögzített adóalapjukat 50%-kal meghaladó keresetet értek el az 1943. évben, február hó végéig kötelesek új adóvallomást benyújtani, mert a 137.400/1940. P. M. számú rendelet értelmében az adófelszámolási bizottságok jogosultak az adózók adóalapjait felülvizsgálni és felemelni. Ha megállapítják, hogy az adózó keresete az 1943. évben 50%-kal több, mint az 1943. évi adóalap. Ha az adózó elmulasztja ezen adóvallomás benyújtását, úgy a 160.000/1940. P. M. számú rendelet 12. §. 1. bekezdése alapján súlyos bírságnak teszi ki magát.

A rendes szabályok szerint adózóknak üzletmenetükről, ha három segédnél többet alkalmaznak, rendes könyvelést kell vezetni.

Olvasóinkat figyelmeztetjük arra, hogy az adóbevallást csak abban az esetben készítsenek, és adjanak be önállóan, ha tisztában vannak az idevágó követelményekkel.

Egy rosszul, helytelenül elkészített adóvallomás alapján, hibásan megállapított adó, anyagilag végzetes lehet az adózóra nézve és annak helyesbítése legtöbbször rendkívüli nehézségekbe ütközik.

Az adófelmondási kérvény mintája.

Azok az iparosok, akiknek adója rögzítve van, de az elmúlt esztendőben üzleti forgalmában és főként keresetében visszaesés mutatkozott s így a terhükre kirott adó valóban elviselhetetlen számukra, rögzített adójukat január 31-ig mondhatják fel.

A felmondás a fővárosban az illetékes m. kir. adófelügyelőségénél történik.

A felmondó kérvény mintája:

Tekintetes

.....ker. m. kir. Adófelügyelőség!
(M. kir. Adóhivatal)

Helység.

Alulírott tisztelettel bejelentem, hogy.....városban (községben).....utca.....szám alatt gyakorolt nyomdaiparom után 1943. évre és.....lajsromtétel szám alatt előírt és megrögzített általános kereseti (jövedelem) adómat tisztelettel

f e l m o n d o m.

A felmondás okául felhozom, hogy az 1943. év folyamán üzleti forgalmamban (a munka csökkenése, anyagihiány, segídeim bevonulása, X hónapig tartó harctéri szolgálatom miatt stb., minden figyelembe jövő indokot fel kell sorakoztatni) olyan fokú visszaesés következett be, amely mellett korábban kivetett adómat anyagi romlásom nélkül, fizetni nem tudom.

Ezért tisztelettel kérem, hogy 1943. évi adómat, az idecsatolt vallomás alapján, újból és tényleges viszonyaimnak megfelelően megállapítani sziveskedjék. Kelt.....

Tisztelettel:

Aláírás, pontos cím.

1 drb. melléklet.

A kérvényhez gondosan elkészített, számszerű vallomást kell csatolni.

A kérvény bényegmentes. Annak benyújtásáról iktatószámot kell kérni, vagy a feladást ajánlott levélben kell eszközölni.

Azok a kartársak, akiknek a kérdéssel kapcsolatban felvilágosításra vagy segítségre van szükségük, forduljanak az ipartestület irodájához.

A fővárosi kartársak minden szerdán és pénteken 13—14 óra között kaphatnak adóügyben díjmentes tájékoztatást.

MECHANIKUS KRÉTA-RELIEF-EGYENGETÉS	
NÉGYFÉLE VASTAGSÁGBAN EGYOLDALAS FÓLIÁK:	
1. számú vast.: nagyon vékony.	
2. számú vastagság: vékony.	
3. számú vast.: normális vast.	
4. számú vastagság: vastag	
GUTENBERG HAUS GEBR. GEEL. Magyarországi képviselő: MOLKENTHIN GUSZTÁV BUDAPEST II., SZILÁGYI DEZSŐ-TÉR 4. TELEFON: 352 914.	

igen fontos, mert az egész nemzetre kiható kultúrszínvonal emelkedése rendkívül megbecsülni való nagy és reális érték.

Erre a könyvre a Hungária-nyomda igazgatósága és munkás-személyzete egyaránt büszke lehet. De büszke lehet rá mindenki, aki szereti a szépet, hogy *ilyen* nyomdaink, kiadóink, *ilyen* munkásaink és művészeink vannak, akik ma is annyira odaadóan, lelkesedéssel tudnak és akarnak a legnemesebb értelmű kultúráért áldozni.

Hírek.

Azon tagjaink, akik benzinszükségletük ellátására nem kaptak a Valisan Olajtársasághoz utalványt, állítsanak ki minden hónapban szabályszerű Anyagigénylési ívet, amelyet esetről-esetre a hónap 13-áig juttassanak el az ipartestület irodájához, amelyeket együttesen az iroda nyújtja be az anyag-hivatalhoz, ahonnan közvetlenül kapják meg a benzin-kiutalást.

Megtörtént eset kapcsán felhívjuk tagjaink figyelmét arra, hogy az anyagelosztással kapcsolatos panaszokat a Magyar Királyi Ipari Anyaghivatal csak akkor veszi érdemi elbírálás alá, ha a panaszokat az ipartestületeken vagy az IPOK-on keresztül terjesztik elő. Kérjük kartársainkat, hogy anyagelosztási panaszuk előterjesztésénél az ügy érdekében a fent megjelölt utat feltétlenül tartsák be.

Nem kell vámkezelési illetéket fizetni a külföldről behozott könyv, folyóirat után.

A kormány egy multévi rendeletével azoknak az áruknak a vámkezelési illetékét, amelyek csak behozatali engedéllyel hozhatók be, felszámolásról egy százalékra emelte. Az 5120/1943. M. E. számú rendelet a többi között a vámtarifa 533. szám alá tartozó könyvek, folyóiratok és zeneművek behozatalát is engedélyhez kötötte: tehát ezeket is meg kellett volna fizetni a felemelt vámkezelési illetéket. Am a kormány egy legutóbb kiadott rendeletével (5710/1943. M. E.) a könyvekre, folyóiratokra és zeneművekre a vámkezelési illeték szedését 1943. november 13-tól kezdődő hatállyal felfüggesztette.

GÉPET BETŰT FESTÉKET
Hohlbaum Jerecentől
BUDAPEST VI., Desseffy-utca 37. Telefon: 120-961.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: Váradi Oláh László
Kiadja a Budapesti Sokszorosítók Ipartestülete. Budapest
Telefon: 114-907, 115-957

Tipográfiai Műintézet (F.: Marethich J.) Báthory-u. 13.

MAGYAR NYOMDÁSZ TÁRSASÁG

Hungarian Society of Printers

A kiadvány a Magyar Nyomdász Társaság által létrehozott

KÖNYVDIGITALIZÁLÁS

programja keretei között készült el.

Támogassa Ön is szakmai törekvéseinket,
tudjon meg többet Társaságunkról.

www.magarynyomdasz.hu/mnyt

Köszönjük támogatóinknak, tagjainknak,
akik hozzájárulásukkal, támogatásukkal
lehetővé tették a kiadvány
digitális formátumban
való megjelenését.

Őrizzük meg szakmai örökségünket!!